

Instrument de corda

CORDA FREGADA

Violoncel (Breu història)

Al violoncel també se'l coneix amb el nom italià de cello (es pronuncia "xel•lo"), que és el diminutiu de violoncello. És el germà gran de la família dels violins: ve a ser com un violí, però molt més gran i per això sona molt més greu. Com que és tant gran, no es pot tocar recolçant-lo al braç, com els violins, sinó que l'has de posar dret a terra i tocar-lo assegut, col•locant-lo entre les cames. A la família de les cordes fregades encara hi ha un instrument més greu, el contrabaix, que s'ha de tocar dret.

Fa 300 anys, el violoncel només es feia servir com a acompanyament: feia el paper més greu de les obres musicals, acompanyava les melodies dels violins i poca cosa més. Poc a poc, però, la seva veu profunda, càlida i expressiva va fer que els compositors li donessin més feina i més protagonisme. Cap a l'any 1700 ja va començar a ser considerat un instrument indispensable en els conjunts de corda. Primer va tenir un paper discret, però aviat va començar a lluir la seva veu amb fragments melòdics (sobretot en el quartets de corda). Després, ja se'l va considerar fins i tot per actuar com a solista i avui dia és considerat el tercer instrument solista per excel•lència, darrere del piano i del violí.

A l'inici, les mides dels violoncels eren diverses, no hi havia un model únic, però el gran luthier Antonio Stradivari, justament cap allà l'any 1700, en va construir uns quants que sonaven tant bé que a partir d'aquell moment tots els violoncels tenen, més o menys, aquelles mides.

Encara que a l'època del Barroc el violoncel va començar a adquirir protagonisme com a solista (hi ha obres importants de Vivaldi i de Bach), i que al Classicisme també se li va donar importància (amb obres de Boccherini o Haydn), el gran moment del violoncel va arribar al segle XIX amb els concerts que li van dedicar grans compositors com Schumann, Dvorak o Saint-Saëns.

Un dels primers grans intèrprets de violoncel va ser un italià anomenat Francesco Alborea —a qui tothom anomenava Francis-cello ("Francis-xel•lo")— i després en van venir d'altres com Luigi Boccherini. Però el més famós de tots els temps és el català Pau Casals.

